



Räddningstjänsten
ALINGSÅS-VÅRGÅRDA

Typ av dokument: Redovisande dokument

Beslutande instans: Direktionen

Datum för beslut: 2023-08-31

Diarienummer: 2023.048 AVRFB

Gäller för: Förbundet

Giltighetstid: Ej aktuellt

Revideras senast: Ej aktuellt

Dokumentansvarig: AC förebyggande och utbildning

Uppföljning internkontrollplan 2023

Tertial 2



Bakgrund

Direktionen ska säkerställa att förbundet fullgör sitt förvaltningsansvar, det vill säga bedriver en effektiv verksamhet, följer lagar och förordningar och andra regler samt lämnar en tillförlitlig redovisning och rättvisande rapportering. Ett verktyg som direktionen har till sitt förfogande är intern kontroll och direktionen beslutade om internkontrollplan 2022 för AVRF den 12 december 2021, § 22. Av internkontrollplanen framgår att redovisning ska ske efter tertial 1, tertial 2 och tertial 3.

Ett av de identifierade områdena för internkontrollplan är förbundets förmåga att säkerställa förutsättningar att framföra tunga fordon vid utryckning. Det finns risk för olyckor i samband med utryckningskörning där såväl tredje man som medarbetare kan komma till skada eller förolyckas på grund av bristfälliga förutsättningar vid utryckningskörning med tunga fordon. Det finns en risk att chefer och medarbetare inom insats och beredskap inte har tillräckliga förutsättningar att framföra tunga fordon vid utryckning på ett säkert sätt med följande kontrollmoment:

1. Övas utryckningskörning regelbundet i syfte att föraren ska behärska sina sinnen, sina motiv, trafiksituationen och fordonet?
2. Finns tillräckligt antal instruktörer med adekvat utbildning?
3. Finns och används strategier för säkert framförande av utryckningsfordon?
4. Används "silent cockpit" vid kritisk utryckningskörning?

Metoden som använts är semistrukturerad intervju med förutbestämda frågor som ställts till samtliga intervjuade och därefter frågor efter de svar som kommer fram. De intervjuade är har varit brandmän erfarna av utryckningskörning och styrkeledare erfarna av att handleda brandmän i övningskörning.

Kontrollområdet ska följas upp efter tertial 2.

Ansvarig för kontrollen: Avdelningschef förebyggande och utbildning.

Uppföljning av kontrollmoment för perioden 1 maj – 31 augusti 2023

Resultat:

1. Övas utryckningskörning regelbundet i syfte att föraren ska behärska sina sinnen, sina motiv, trafiksituationen och fordonet?

I förbundets årliga övningsplan finns övning för körgård, kvalitetssäkring tunga fordon, fordonskännedom och fri väg vid utryckningskörning. Det är blandad teori och övningar för att lära känna fordon och praktisera under kontrollerade former. Det finns en uttalad ambition att var tredje år öva halkkörning. Övning och utryckningskörning loggas för utryckande personal i en Excel fil. Mellan 25 timmar till 100 timmar utrycknings och övningstimmar genomförs per år med ett genomsnitt om 50 timmar för de som övar och kör vid utryckning.



Kommentar och bedömning

Förbundets övningsplan innehåller teoretisk utbildning under namnet "fri väg". Förbundet har olika lånade teoretiska material som är tveksamt om de är uppdaterade och aktuella. Halkkörning övas inte var tredje år, kanske vart fjärde år där enligt de intervjuade. Förbundet saknar också en egen rutin för trafikutbildning vilket gör det svårt att kontrollera hur förbundet efterlever trafikförordningen 2 kap § där utryckningskörning är reglerat i flera lagar. Förbundet genomför övning löpande under året men saknar ett eget teoretiskt material.

2. Finns tillräckligt antal instruktörer med adekvat utbildning?

Förbundet har inga utbildade instruktörer. Två seniora och erfarna styrkeledare har ett historiskt uttalat ansvar att ombesörja övningskörning samt att de fått i uppgift att godkänna utryckningskörande personals färdigheter och kunskaper. Ingen av dessa styrkeledare har en formell utbildning. Det har funnits en ambition att utbilda två trafikinstruktörer men har ej blivit genomfört då intresset varit lågt inom förbundet.

Kommentar och bedömning

Det kan inte vara bra att förbundet saknar instruktörer med formell utbildning. Det får också anses vara sårbart att endast ha två seniora styrkeledare som på sikt kommer övergå i pensionering. Förbundet kan å andra sidan ta in externa instruktörer och få en viss effekt men har då troligtvis svårt att erbjuda tillräckligt med kunskap över tid.

3. Finns och används strategier för säkert framförande av utryckningsfordon.

Förbundet har inga strategier för säkert framförande av utryckningsfordon.

Kommentar och bedömning

Inom förbundet övas övningskörning regelbundet. Om strategier ska användas behövs inte bara övergripande mål utan även en plan för hur dessa ska nås. Viktigt är att formulera bra specifika mål som löser den utmaning eller eventuella problem som behöver lösas. Frågor som vad är tillräckligt bra och vilken ambitionsnivå förbundet ska ligga på behöver utredas.

4. Används "silent cockpit" vid kritisk utryckningskörning?

Begreppet "silent cockpit" är inte etablerat i organisationen. Vid stickprov är det få som känner till begreppet. "Silent cockpit" metoden används inte inom AVRF.

Kommentar och bedömning

Under utryckningskörning kan man förbjuda alla annan kommunikation än sådan som behövs för att tryggt komma fram till objektet (silent cockpit). I vissa fall måste man tillåta samtal under färden för att kunna sköta uppdraget vid objektet. Detta kan t.ex. vara sådant ärende som gäller arbets säkerheten som man inte kan skjuta upp tills man är vid objektet. Vid stickprov och intervjuer låter det som att medarbetarna tillämpar någon form av "Silent cockpit". Detta behöver utredas ytterligare då metoden ej är känd i organisationen.

Rekommendation

Människor som behöver hjälp, liksom övriga trafikanter, har rätt att förutsätta att föraren på ett utryckningsfordon har den yrkesskicklighet som krävs för att hjälpen



Räddningstjänsten

ALINGSÅS-VÅRGÅRDA

skall komma fram säkert, tryggt och så snabbt det är möjligt. Följande punkter behöver därför beaktas framöver:

- Förbundet behöver ta fram en rutin för trafikutbildning.
- Förbundet behöver ta fram eget teoretiskt material och se över sina olika övningar.
- Utred om förbundet behöver ha egna instruktörer med formell utbildning.
- Beslut om strategier ska användas med övergripande mål och en plan för hur dessa ska nås.
- Frågan om vad som är tillräckligt bra och vilken ambitionsnivå förbundet ska ligga på vid övning av utryckningskörning behöver beslutas.
- Behov av "Silent cockpit" metodik behöver utredas ytterligare.